

รายงานการพิจารณาศึกษา
รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑

โดย

คณะกรรมการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ.....

ที่ สว(สนช)(กมธ๒) ๐๐๑๐/(ร. ๔๔)..... วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒.....

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑.....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๒๗๙ วรรคสอง ประกอบ ข้อ ๗๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง (๑) และข้อ ๒๒๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระบบการเลือกตั้ง และพรรคการเมือง รวมทั้งการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งปัจจุบันกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกล้านรงค์ จันทิก	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติ วะสีนนท์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายศิระชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาทิน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	เลขาธิการคณะกรรมการ
๖. นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	โฆษกคณะกรรมการ
๗. พลเอก อีร์เตซ มีเพียร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายสีมา สีมานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๙. พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	กรรมการ
๑๐. พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์	กรรมการ

๑๑. รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ	กรรมการ
๑๒. พลตำรวจโท ชาญเทพ เสสะเวช	กรรมการ
๑๓. พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	กรรมการ
๑๔. พลเรือเอก ธีรธร ขจิตสุวรรณ	กรรมการ
๑๕. พลเอก นพดล อินทปัญญา	กรรมการ
๑๖. นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา	กรรมการ
๑๗. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	กรรมการ
๑๘. พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการ
๒๐. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๒๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	กรรมการ
๒๒. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ	กรรมการ
๒๓. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ	กรรมการ
๒๔. นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	กรรมการ
๒๕. พลอากาศเอก อาคม กาญจนหิรัญ	กรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ ตามที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มอบหมาย เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อไป

(ลงชื่อ) กล้านรงค์ จันทิก
(นายก้านรงค์ จันทิก)
ประธานคณะกรรมการการเมือง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอรทัย แหวนนาค)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการพัฒนาการเมือง
และการมีส่วนร่วมของประชาชน

รายงานการพิจารณาศึกษา
รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑
โดย
คณะกรรมการการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ด้วยในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการสามัญประจำสภา ตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘๔ วรรคสอง (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบข้อ ๘๕ วรรคสอง แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๒๙ และมาตรา ๒๗๙ วรรคสอง ประกอบ ข้อ ๗๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง (๑) และข้อ ๒๒๑ แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นคณะกรรมการสามัญประจำสภานิติบัญญัติแห่งชาติคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทู้กิจการพิจารณาขอโทษเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเมืองภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ระบบการเลือกตั้ง และพรรคการเมือง รวมทั้งการดำเนินการบริหารจัดการขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ

ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ เมื่อวันอังคารที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานหรือรายงานอื่นที่กฎหมายกำหนดให้องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐต้องรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คือ รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว มีมติมอบหมายให้คณะกรรมการการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณาศึกษาและให้ความเห็นหรือข้อสังเกตต่อรายงานดังกล่าวพร้อมแถลงความเห็นและข้อสังเกต หรือตั้งประเด็นซักถามในที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป โดยมีกำหนดเวลาพิจารณาสามสัปดาห์

บัดนี้ คณะกรรมการการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา รายงานดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อ ๘๖ แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมการมีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑.๑ นายกล้าณรงค์ จันทิก	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๑.๒ นายกิตติ วัฒนินท์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๑.๓ นายศิระชัย โชติรัตน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๑.๔ รองศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ สุทกวาหิน	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๑.๑.๕ ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๑.๖ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๑.๗ พลเอก ธีรเดช มีเพียร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๘ นายสีมา สีมานันท์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑.๑.๙ พลเรือเอก กฤษฎา เจริญพานิช	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๐ พลเอก จีรพงศ์ วรรณรัตน์	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๑ รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๒ พลตำรวจโท ชาญเทพ เสสสะเวช	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๓ พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๔ พลเรือเอก ธีรธร ขจิตสุวรรณ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๕ พลเอก นพดล อินทปัญญา	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๖ นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๗ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริหาร	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๘ พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	เป็นกรรมการ
๑.๑.๑๙ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๐ นายยุทธนา ทัพเจริญ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๒ พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๓ นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๔ นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	เป็นกรรมการ
๑.๑.๒๕ พลอากาศเอก อาคม กาญจนหิรัญ	เป็นกรรมการ

อนึ่ง พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ และพลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ ลาออกจากการเป็นกรรมการ ในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติตั้ง พลอากาศเอก อาคม กาญจนหิรัญ เป็นกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

ต่อมาในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาสรรหาสมาชิกสมานิติบัญญัติแห่งชาติที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ จำนวน ๓๓ คน ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสมานิติบัญญัติแห่งชาติ และมีมติตั้งกรรมการการเมือง จำนวน ๓ คน ได้แก่ รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ พลตำรวจโท ชาญเทพ เสสสะเวช และพลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ

จากนั้น ในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติตั้ง พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ เป็นกรรมการเพิ่มเติม

๑.๒ คณะกรรมการได้มีมติตั้ง คณะอนุกรรมการด้านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๑ โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ ภารกิจกร หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกำรบริหารจัดการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อ ๙๑ วรรคสี่ วรรคหก และวรรคเจ็ด แห่งข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ประกอบด้วยคำสั่งคณะกรรมการการเมือง สมานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ ๑๒/๒๕๖๐ เรื่องแก้ไขหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการ สั่ง ณ วันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๑๔ วันพุธที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการมอบหมายให้ คณะอนุกรรมการด้านองค์กรตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๑ พิจารณาศึกษารายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ และนำเสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑.๒.๑ พลเอก อีร์เดซ มีเพียร์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๑.๒.๒ พลตำรวจโท ชาญเทพ เสสสะเวช	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๒.๓ รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ศาลากิจ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๑.๒.๔ นางชลรส นงศ์ภา	อนุกรรมการ
๑.๒.๕ นายนนทิกร กาญจนะจิตรา	อนุกรรมการ
๑.๒.๖ ศาสตราจารย์บรรเจ็ด สิงคะเนติ	อนุกรรมการ
๑.๒.๗ นายพิเชต สุนทรพิพิธ	อนุกรรมการ
๑.๒.๘ นายยรรยง เดชภีร์ตันมงคล	อนุกรรมการ
๑.๒.๙ นายศุภกิจ แยมประชา	อนุกรรมการ
๑.๒.๑๐ นางศรีพนม บุณนาค	อนุกรรมการ

๑.๒.๑๑ นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์	อนุกรรมการ
๑.๒.๑๒ นายฉัตรชัย ก่อเกิด	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๒.๑๓ รองศาสตราจารย์พัทธนันท์ หารราชภิรมย์โชค	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำ คณะอนุกรรมการ
๑.๒.๑๔ นายธีรเดช มโนลีหกุล	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำ คณะอนุกรรมการ

๑.๓ คณะกรรมการได้มีมติแต่งตั้งนางสาวอรทัย แหวนนาค ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน คณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการเมือง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามข้อ ๙๑ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบข้อ ๘๖ วรรคสาม แห่งข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. วิธีพิจารณาศึกษารายงาน

คณะอนุกรรมการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษารายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ๒.๑ ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒
- ๒.๒ ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๒

๓. วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษารายงาน

เพื่อพิจารณาให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑

๔. กรอบแนวทางการวิเคราะห์รายงาน

คณะอนุกรรมการได้พิจารณานำกรอบแนวทางการวิเคราะห์รายงานการพิจารณาศึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์รายงานเพื่อให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑

๕. ผลการพิจารณาศึกษารายงาน

คณะอนุกรรมการได้พิจารณาศึกษารายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ เห็นว่า รายงานดังกล่าว ส่วนใหญ่ได้ปรับปรุงการจัดทำรายงานให้สอดคล้องตามกรอบแนวทางการวิเคราะห์รายงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และเห็นสมควรพิจารณาให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงาน ดังนี้

รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ ฉบับนี้ โดยภาพรวมถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดีของรายงานประจำปีขององค์กรอิสระภายใต้รัฐธรรมนูญได้ เนื่องจาก

๑. การเสนอรายงานต่อรัฐสภาอยู่ภายในกรอบเวลาที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดไว้
๒. เนื้อหาสาระครบถ้วนเป็นไปตามรูปแบบและแนวทางการวิเคราะห์รายงานการพิจารณาศึกษาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้จัดทำไว้เป็นตัวอย่าง
๓. การนำเสนอข้อมูลชัดเจนมากขึ้น ประกอบด้วยตารางเปรียบเทียบผลงานระหว่างปี ๒๕๖๐ และปี ๒๕๖๑ ในประเด็นต่าง ๆ ทำให้เข้าใจง่าย และได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานเชิงรุกด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อรายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑

๑. ผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียนที่รับไว้พิจารณาในปี ๒๕๖๑ รวมทั้งสิ้น ๔,๔๒๕ เรื่อง โดยเป็นเรื่องร้องเรียนที่ยกมาจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๐๙๗ เรื่อง และเป็นเรื่องร้องเรียนที่รับไว้ในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒,๓๓๘ เรื่อง (ซึ่งน้อยกว่าจำนวนเรื่องร้องเรียนในปี ๒๕๖๐)

- เรื่องที่รับไว้พิจารณาลดลงจากปี ๒๕๖๐ จำนวน ๘๙๔ เรื่อง
- ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒,๗๖๕ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๓๔
- ที่เหลือ ๑,๖๗๐ เรื่อง ยกไปปี ๒๕๖๒

ทั้งนี้ ได้ให้เหตุผลของการลดลงของเรื่องร้องเรียนว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่และอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้ให้น้ำหนักของการดำเนินการของผู้ตรวจการแผ่นดินในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนไม่เป็นธรรมในเชิงระบบ เพื่อให้ได้ผลกระทบในวงกว้าง มากกว่าการแก้ไขปัญหาเป็นรายบุคคล โดยให้สามารถหยิบยกเรื่องได้เองตามหน้าที่และอำนาจ (own motion) แต่ในรายงานปรากฏว่า จากจำนวนเรื่องร้องเรียน ๒,๓๓๘ เรื่อง เป็นเรื่องการแก้ไขในเชิงระบบที่ผู้ตรวจการแผ่นดินยกขึ้นมาดำเนินการเองในปี ๒๕๖๑ เพียง ๔ เรื่อง (ตารางหน้า ๕๕) เท่านั้น ซึ่งจะเป็นจำนวนที่น้อยไปหรือไม่ แต่อย่างไรก็ดี มีข้อสังเกตว่าการหยิบยกเรื่องขึ้นมาดำเนินการเองนี้ ต้องไม่ใช่เป็นเรื่องที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน “อยากจะทำ” แต่ต้องเป็นเรื่องที่ “สังคมอยากให้ทำ” และครอบคลุมปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ในวงกว้าง

๓. รายงานได้ระบุปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานไว้ ๓ ด้าน คือ
 - ด้านการเสนอข้อเท็จจริงและการพิจารณาเรื่องร้องเรียน
 - ด้านบุคลากร
 - ด้านงบประมาณในการดำเนินงาน

ปัญหาทั้ง ๓ ด้านนี้ ถือเป็นปัญหาด้านการบริหารจัดการพื้นฐานของหน่วยงานต่าง ๆ

๔. กรณีตัวอย่างของเรื่องร้องเรียนและการแก้ไข ๓๐ เรื่อง เป็นข้อมูลที่ตี ให้ความรู้ความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่หากมีตัวอย่างที่น่าสนใจเป็นจำนวนมากก็อาจพิจารณาเสนอไว้ในภาคผนวกท้ายเล่มสำหรับผู้สนใจในรายละเอียดเป็นการเฉพาะ

๕. การจัดทำรายงานผู้ตรวจการแผ่นดินในปีต่อไป ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับผลการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินการใด ๆ ตามที่ได้รับข้อสังเกตหรือคำแนะนำจากรัฐสภา สมาชิกวุฒิสภา หรือวุฒิสภา (หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ) ในปีที่แล้วว่าได้ผลเป็นประการใด มีข้อขัดข้องหรือมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร โดยแยกเป็นหัวข้อให้ชัดเจน

คณะกรรมการขอรายงานผลการพิจารณาศึกษา รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านองค์การตามรัฐธรรมนูญ คณะที่ ๑ ดำเนินการพิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว และคณะกรรมการได้พิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการแล้ว มีมติให้ความเห็นชอบกับรายงานดังกล่าว โดยให้ถือเป็นรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

จากการพิจารณาศึกษา รายงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อไป

(ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์)
เลขานุการคณะกรรมการการเมือง
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ